

Nord-Fron kommune
Nedregata 50
2640 Vinstra

Trondheim, 23.05.2022

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/5636

Saksbehandler:
Anders Braa

Avslag på søknad om skadefelling av bjørn i Nord-Fron, Sør-Fron, Ringebu og Sel kommuner 23. mai 2022

Vi viser til søknaden datert 19. mai 2022 om å felle brunbjørn i Sør-Fron, Nord-Fron, Sel og Ringebu kommuner.

Vedtak

Miljødirektoratet avslår søknaden om å felle brunbjørn i region 3.

Vedtaket er fattet etter naturmangfoldloven § 18 første ledd b) og rovviltforskriften § 13. Du finner [naturmangfoldloven](#) og [rovviltforskriften](#) i sin helhet på Lovdata.no.

[Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#) (Stortinget.no) ligger også til grunn for vurderingene.

Kort om bakgrunnen for saken

Brunbjørnen er fredet. Det er likevel mulig å felle brunbjørn, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Vilkårene for fellingstillatelsen er at fellingene ikke skal være til skade for bestandens overlevelse, og at formålet ikke kan bli oppnådd på annen tilfredsstillende måte.

Stortingets rovviltforlik fra 2011 gir føringene for forvaltningen av rovvilt i Norge. Den todelte målsettingen i forliket, som vektlegger både rovviltbestandens overlevelse og hensynet til levedyktige beitenæringer, er det grunnleggende prinsippet i forvaltningen.

Stortinget har fastsatt et nasjonalt mål for hvor mange ungekull med brunbjørn det skal fødes i Norge hvert år. Bestandsmålet er fordelt i utvalgte forvaltningsregioner for rovvilt. De regionale rovviltnemndene har i sine forvaltningsplaner for rovvilt lagt grunnlaget for en geografisk differensiert forvaltning innenfor regionene, med prioriterte bjørneområder og prioriterte beiteområder.

Bestandssituasjonen og overvåkingen av brunbjørn i rovviltregion 3

Stortinget har fastsatt følgende bestandsmål for brunbjørn:

- Antall ungekull for landet: 13
- Antall ungekull for regionen: 0

Bestanden av brunbjørn i Norge blir primært overvåket ved å analysere DNA fra innsamlede ekskrement og hår. De analyserte prøvene med DNA gjør det mulig å slå fast hvor mange brunbjørn som minimum har vært innom Norge i løpet av ett år, hvor de har oppholdt seg og fordelingen mellom hanner og binner. Rapporteringsfristen for overvåking av brunbjørn er 1. april påfølgende år.

Bestandsmålet er gitt i antall årlige ungekull. Overvåkingen benytter en modell, som er utviklet av Det skandinaviske bjørneprosjektet (Bischof og Swenson 2010), til å beregne hvor mange kull som sannsynligvis er født i Norge hvert år. Modellen tar utgangspunkt i det innsamlede DNA-materialet og bygger blant annet på kunnskap om fordeling mellom kjønn og alder i den svenske brunbjørnebestanden. Den baserer seg også på kunnskap om hvor ofte binnene føder og hvor gamle de er første gang de føder, størrelsen på leveområdene og dødeligheten i bestanden.

Siste års rapport fra Rovdata (NINA rapport 2125) viser at det i 2021 ble påvist 160 ulike bjørner i Norge, 67 hunnbjørner og 93 hannbjørner. I region 3 ble det påvist 2 bjørner i 2021.

Basert på prøver fra påviste hunnbjørner ble det estimert at det var 8,1 ungekull i 2021 i Norge.

Skadesituasjonen og erstatninger for rovviltskader i region 3

Totalt er det påvist at bjørn har forårsaket 7 skader på sau og lam i region 3 i 2021, ingen i de aktuelle kommunene.

Statsforvalteren i Innlandet utbetalte i 2021 ingen erstatninger for tap av sau og lam som tapt til brunbjørn Sør-Fron, Nord-Fron, Sel og Ringebu kommuner.

Bakgrunn for søknaden

Bakgrunnen for søknaden er bekreftede observasjoner av bjørn innenfor området i vår, senest 19. mai på Sør-Fron østside. Kommunen viser til at området er prioritert for beite, og at det ikke skal være bjørn her. Kommunene søker nå for tredje gang om skadefellingstillatelse på en bjørn som har vært i området i omtrent tre uker. Det blir sluppet sau på seterkve/utmark i det aktuelle området 19. mai. Skadepotensialet er stort, gitt at om lag 15 000 beitedyr slippes i utmark i dette området.

Miljødirektoratets vurderinger

Den geografisk differensierte forvaltningen innenfor regionene, med prioriterte bjørneområder og prioriterte beiteområder, er et viktig prinsipp i regelverket og rovviltforvaltningen. Prinsippet skal ivareta både rovviltbestandens overlevelse og hensynet til levedyktige beitenæringer. Region 3 har ikke mål om årlige ungekull av bjørn, og terskelen for bruk av skadefelling er derfor lavere enn innenfor områder som er prioritert for bjørn. Det er likevel ikke slik at det er krav om at det ikke skal finnes bjørn utenfor prioriterte bjørneområder.

Skadefelling er primært et virkemiddel som kan iverksettes dersom det oppstår en akutt skadesituasjon, og dersom det ikke finnes en annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. For å iverksette en skadefelling, bør det foreligge kadaver eller skader som kan undersøkes og påvises at det er bjørn som er årsaken. Skadene må også se ut til å kunne fortsette.

Vi kan gi tillatelse til skadefelling dersom det er sannsynlig at skadene vil vedvare og vi ikke kan iverksette andre rimelige, forebyggende tiltak. Dersom skadehistorikken og skadepotensialet er omfattende og sannsynlig, kan vi, i særskilte tilfeller, vurdere uttak uten at det har skjedd skader. De potensielle skadene må i så fall kunne oppstå innen en viss nærhet i tid.

Vi har lagt vekt på følgende i vurderingen vår:

- skadehistorikken og skadepotensialet på sau i regionen
- den geografiske differensierte forvaltningen
- den nasjonale bestandsstatusen for brunbjørn

Dere viser til skadepotensialet på utmarksbeite. Vi har forståelse for at dere er bekymret for faren for tap av sau til brunbjørn i den kommende beitesesongen. Det er imidlertid ikke påvist skade av bjørn i området, og det er ikke påvist tap av sau i området i 2021. Bjørnen har holdt seg i dette området over lang tid på grunn av det vi forstår er et elgkadaver. Vi vil oppfordre til å vurdere muligheten for fjerne kadaveret for å øke mulighetene for at bjørnen forlater området.

Vår vurdering er derfor at det ikke er grunnlag for å iverksette skadefelling av bjørn i det aktuelle området uten at det er påvist skade fra bjørn.

Klagerett

Dere kan klage på vedtaket. Fristen for å klage er tre uker fra dere har mottatt dette brevet. Klagen sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
Fung. seksjonsleder

Anders Braa
seniorrådgiver

Kopi til:
SØR-FRON KOMMUNE

Kommunevegen 1

2647 SØR-FRON

RINGEBU KOMMUNE	Hanstadgata 4	2630	RINGEBU
SEL KOMMUNE	Botten Hansens gate 9	2670	OTTA
STATSFORVALTEREN I INNLANDET	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET	Postboks 8013 DEP	0030	OSLO
LANDBRUKS- OG	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
MATDEPARTEMENTET			
LANDBRUKSDIREKTORATET	Postboks 1450 Vika	0116	OSLO
MATTILSYNET	Felles postmottak Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Roviltnemnda i region 3	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER